

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 12. januar 2001 af Østre Landsrets 19. afdeling
(landsdommerne Plessing, V. Rønne og Helle Lokdam (kst.)).

19. afd. nr. B-0063-00:

Sagsøger

(Advokat Peter B. Hjørne e.o.)

mod

Justitsministeriet

Direktoratet for Kriminalforsorgen

(Ka. v/advokat Birthe Eskildsen).

Sagsøgeren har under denne sag endeligt nedlagt påstand om, at sagsøgte, Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, tilpligtes at anerkende, at sagsøgerens enrumsanbringelse i Anstalten ved Herstedvester indtil 3. august 2000 under afsoningen af de ham idømte straffe har været uberettiget.

Sagsøgte Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, har påstået sagen afvist.

Sagsøger har nedlagt påstand om, at sagen fremmes til realitetsbehandling.

Afvisningspåstanden har været forhandlet særskilt, jf. ret-

splejelovens § 253.

Ved Helsingfors tingsrets dom af den 7. maj 1998 blev sagsøger idømt livsvarigt fængsel.

Den 25. maj 1998 anmodede sagsøger om hurtigst muligt at blive overført til afsoning i Danmark.

Sagsøgte tiltrådte den 17. november 1998 de finske myndigheds anmodning om, at staffen skulle fuldbyrdes i Danmark. Samme dato underrettede sagsøgte Anstalten ved Herstedvester herom. I meddelelsen til anstalten er det bl.a. anført

"Justitsministeriet har i dag bestemt, at **Sagsøgeren** [redacted] skal overføres til Danmark til fortsat afsoning, og at han skal placeres i Anstalten ved Herstedvester. Der henvises til vedlagte bestemmelse.

Justitsministeriet har endvidere bedt København Politi om at indgå nærmere aftale vedrørende overførsel fra Finland til Anstalten ved Herstedvester. Københavns Politi vil underrette anstalten, når tidspunktet for overførslen er aftalt. Der henvises til vedlagte brev til Justitsministeriet med notice til Københavns Politi.

1. Enrumsanbringelse

Sagsøgeren [redacted] skal efter Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens bestemmelse ved indsættelsen enrumsanbringes i medfør af § 2, stk. 2, nr. 1, i Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulære af 14. september 1978 om adgangen til at anbringe indsatte i enrum. Afgørelsen er begrundet i, at enrumsanbringelse er nødvendig for at forebygge en undvigelse. Vurderingen af undvigelsesrisikoen er navnlig begrundet i, at indsatte udeblev ved sin første uledsagede dagudgang under afsoning af fængsel i 12 år og fængsel i 3 år (for kriminalitet begået under afsoning), og at han under udeblivelsen begik groft røveri og to manddrab i Finland, for hvilket han er idømt fængsel på livstid. Herved er indsattes afsoningsperspektiv så langvarigt, herunder for eventuel udgang mv, at det må lægges til grund at han er undvigelsestruet. Dertil kommer, at der må antages at være nærliggende risiko for at indsatte vil søge at undvige ved brug af personfarlige midler. Denne vurdering er begrundet i, at han i forbindelse med de røverier, som førte til fængsel i 12 år, gennemførte mange tilfælde af ulovlig frihedsberøvelse og at han nu er domfældt for yderligere et groft røve-

ri og manddrab på to finske polititjenestemænd, som antraf ham efter røveriet.
....."

Samtidig godkendte sagsøgte med visse ændringer herunder vedrørende tilsyn og visitation anstaltens forslag til retningslinier for sagsøgers ophold.

Der er mellem parterne enighed om, at vilkårene for sagsøgers anbringelse gradvist er blevet ændret. I henhold til sagsøgers oplysninger ophørte enrumsanbringelsen den 3. august 2000.

Sagsøger har til støtte for sin påstand bl.a. gjort gældende, at sagsøgtes afgørelse af 17. november 1998 er båret af usaglige hensyn og dermed undergivet domstolsprøvelse i medfør af Grundlovens § 63. Sagsøgtes afgørelse indeholder ingen konkret og saglig begrundelse. Af cirkulære nr. 164 af 14. september 1978 § 2, stk. 2, nr. 1, fremgår, at enrumsanbringelse kan finde sted for at forebygge undvigelse. Der foreligger ingen oplysninger om, at sagsøger skulle have forsøgt at flygte. Udeblivelse fra uledsaget udgang kan ikke sidestilles med flugt. At sagsøger er idømt en livstidsstraf kan ikke i sig selv begrunde en antagelse om en særlig flugtrisiko. Der er derfor grundlag for en mistanke om, at afgørelsen er båret af politiske hensyn. En sådan mistanke underbygges af, at justitsministeren i sin tale ved første behandling af et "Forslag til folketingsbeslutning om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger" i forbindelse med omtale af misbrug af udgangstilladelser, bl.a. nævnte sagsøgers kriminalitet og anførte, at der var gennemført en skærpelse af reglerne om meddelelse af udgangstilladelser. Der kan ikke være tvivl om, at det ville få følger for både justitsministerens og for direktøren for Kriminalforsorgens karrierer, hvis sagsøger flygtede under sin afsoning. Det må derfor have været magtpåliggende for dem, at begrænse risikoen herfor mest muligt. De principper, der har fundet udtryk i fuldbyrdelseslovens § 112, nr. 3, bør føre til udvidet domstolsprøvelse af en afgørelse af denne karakter. Enrumsanbringelse i så lang tid, som der her har været tale om, - næsten 2 år - er langt mere indgribende for en indsat end idømmelse af strafcelle i mere end 7 dage. Havde man i

forbindelse med udarbejdelsen af fuldbyrdelsesloven været opmærksom herpå, ville også afgørelser om enrumsanbringelse være blevet omfattet af den kvalificerede prøvelsesadgang efter fuldbyrdelsesloven.

Sagsøgte har til støtte for sin påstand bl.a. gjort gældende at sagsøgtes afgørelse om enrumsanbringelse er en skønsmæssig afgørelse, der ikke kan underkastes domstolsprøvelse efter Grundlovens § 63, medmindre afgørelsen er båret af usaglige hensyn, hvilket bestrides. Sagsøgtes afgørelse af 17. november 1998 er underbygget og velbegrundet i undvigelsesrisikoen på baggrund af sagsøgers udeblivelse samt karakteren af sagsøgerens tidligere og aktuelle kriminalitet. Sagsøgers anbringende om, at afgørelsen er båret af usaglige - politiske - hensyn er upræcis og ubegrundet og kan derfor ikke medføre en realitetsbehandling af sagen. Ved fuldbyrdelsesloven gennemføres der regler om kvalificeret domstolsprøvelse af nærmere opregnede afgørelser, der har lighed med straffesager og i øvrigt er særligt indgribende for den indsatte som f.eks. straffecelle, men ikke af afgørelser, der er begrundet i hensynet til opretholdelse af orden og sikkerhed i fængslerne herunder bl.a. afgørelser om udelukkelse fra fællesskab. Af lovens forarbejder fremgår, at dette er tilsigtet og ikke udtryk for en lapsus, som hævdet af sagsøger.

Landsrettens bemærkninger.

Sagsøgtes afgørelse om enrumsanbringelse af sagsøger er en skønsmæssig afgørelse, der ikke kan underkastes domstolsprøvelse, medmindre der foreligger særlige omstændigheder som f.eks. varetagelse af usaglige formål. Afgørelsen om enrumsanbringelse ligger inden for rammerne af de af justitsministeren i medfør af straffelovens § 49 fastsatte bestemmelser og er konkret og sagligt begrundet. Sagsøgers synspunkt om, at afgørelsen er båret af usaglige - politiske - hensyn, hviler på formodninger og er ikke underbygget af konkrete holdepunkter. Under disse omstændigheder tages sagsøgtes afvisningspåstand til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Den af sagsøger, **Sagsøgeren** mod sagsøgte, Justitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, anlagte sag afvises.

Sagens omkostninger ophæves.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den

12/1-01

P.j.v.

Sagsbehandler